

Babalovaglás ???????

A Magyar Lovasterápia Szövetség Alapítvány hivatalos állásfoglalása a Lovasok.hu. oldalon, korábban megjelent, babalovaglásról szóló cikkel kapcsolatban.

<http://www.lovasok.hu/gyogylovaglas/baba-lovon-hogyan-kell-elkepzelni-babalovagoltatast/>

Hazánkban a hivatalos lovasterapeuta képzéseket jelenleg a Magyar Lovasterápia Szövetség Alapítvány működteti, melyek egyrészt a pedagógus-továbbképzési programban kerültek akkreditációra, másrészt a Felnőttképzési törvény hatálya alatt kerültek engedélyezésre. A Nemzetgazdasági Miniszter lovasszolgáltatásokról szóló rendelete is pontosan meghatározza, hogy milyen alap végzettség (gyógy pedagógus, gyógytornász, pszichológus) és kiegészítő képesítés megszerzése után végezhet valaki lovasterápiás tevékenységet. A rendelet azt is kimondja, hogy ez a tevékenység (mint lovas szolgáltatás) bejelentés köteles és a területen dolgozó lovaknak alkalmassági vizsgával is kell rendelkezniük.

Az illető hölgy, akinek a szóhasználata nagyon választékosnak és körültekintőnek tűnik, sajnos nem végzett lovasterapeuta. A cikkben nem találtunk utalást azzal kapcsolatban, hogy Szikszai Szilviának mi pontosan a foglalkozása, csak annyi információt találtunk róla, hogy lovasoktató.

Az írás eleje azt sugallta, hogy ép babák lovagoltatásáról van szó, viszont tovább olvasva a cikket az derül ki, hogy végig keverednek a fogalmak: sérült és ép gyermekek/babák lovagoltatása és lovasterápiája. Lovasoktatóként nem tudjuk, hogy az illető hölgynek, milyen rálátása lehet a sérült gyermekekre, - a cikk során többször is terápiaként határozza meg a tevékenységét -, de a fentiekből kiindulva sem szakértelme, sem jogosultsága nincs a velük való foglalkozáshoz, a terápiához.

A lovasterápia, nem azonos a lovon ülésel és a lóval való foglalkozással. A különböző típusú sérülések, pszichés problémák és fejlődési megkésetttség nem ugyanazzal a módszerrel kezelendő lovasterápiában, sőt a lovasterápiának külön szakágai foglalkoznak az egyes problémákkal. A szakágakban pedig szakirányú alap végzettségű lovasterapeuták tevékenykednek (gyógy pedagógus, gyógytornász, szomatopedagógus, pszichológus).

Véleményünk szerint az ép babáknak egyáltalán nincs szüksége sem lovaglásra, sem lovasterápiára. Hat hónapos korban egy normál fejlődésmentű gyermek esetében is megkérdőjelezhető a lovaglás hasznossága és lehetősége. Ebben az időszakban a gyermek leginkább kúszik, tolja előre magát, a lábaival a földön, valamint oldal irányban átfordul. Ekkor még az izomzata, a vázrendszere, a fej- és testkontrollja kialakulatlan, tehát az ülő helyzet nem ideális, sőt az ülés erőltetése káros is lehet számára.

„Mint minden, amit a gyerekek csecsemőkorban sajátítanak el, hatással van az egész életükre, ahogy a csecsemőkorban kimaradt kúszás és mászást sem lehet a későbbiekben (vagy csak nagyon nehezen) pótolni, úgy a babalovaglást sem tudja a 6 éves korban elkezdett gyereklovaglás sem helyettesíteni”

A fenti kijelentéssel az a probléma, hogy a csecsemő nem tudja a lovaglást elsajátítani, a korai fejlesztésnek pedig számos biztonságos és bizonyítottan hatékony módja van. A kúszás és a mászás a mozgásfejlődés egy fázisa, aminek kimaradása valóban hatással lehet a későbbi beszédfejlődésre, a lovaglás viszont nem fázisa a fejlődésnek, kimaradása nem pótolhatatlan veszteség.

Az a lovaglási helyzet, ami a közzétett képen látható, jóval veszélyesebb, mint amikor a gyermek, - aki nem tud lovagolni,- egy földről vezetett lovon ül és a mellette haladó segítő biztosítja, ha kibillen az egyensúlyából. Nem megfelelő törzskontroll esetén lehet indokolt, hogy a gyermek (vagy felnőtt) mögött üljön egy lovas is, ám ekkor a lovasnak nem a ló irányítása a feladata.

A cikkből nem derül ki, hogy a foglalkozásokon milyen jármódok fordulnak elő. Lépésnél magasabb jármódban, egy lovagolni nem tudó csecsemőt a nyereg előtt ültetve, lovagoltatni súlyos felelőtlenség és a gyermekre nézve fokozott életveszély. Egy ló mindig ló marad, és bármikor tehet hirtelen mozdulatot, akármilyen képzett. A leesés veszélye mindig fennáll, de a helyzethez, a pácienshez, vagy a lovashoz megfelelően megválasztott lovaglási vagy ló vezetési móddal csökkenthető a kockázat.

Az állatok közelsége valóban jó hatással lehet a gyermekekre, csecsemők esetében a kíváncsiságukat és közelség igényüket kielégíti a simogatás, szemlélés; esetleg egy pár perces lóra ülés álló helyzetben vagy hason fekvés a lovon.

Ha sérült gyermekekről beszélünk, akkor a **sérülés típusától, mértékétől** valamint a gyermek **korától állapotától** függően, kizárólag **orvosi vizsgálat után** javasolható a lovasterápia megfelelő ága. (hippoterápia, gyógypedagógiai lovaglás és lovastorna, pszichológiai lovasterápia <http://www.lovasterapia.hu/lovasterapiarol/lovasterapiarol.html>)

A korai fejlesztésben minden neurofiziológiai módszer, technika alkalmazkodik az idegrendszer érési folyamatához. Ezért például a hippoterápia hatékonysága is jelentős mértékben függ a résztvevő ülő egyensúlyának minőségétől. Az ülő egyensúly már önmagában egy érettebb idegrendszeri struktúrát feltételez, mint amilyen egy kisbabának van.

Fontos szempont még az ülőhelyzet alkalmazásakor, hogy figyelembe kell venni a ló hátszélességének és a lovas combhosszúságának arányát. A biomechanikai irányelvek szerint ez körülbelül 4 éves korra alakul ki úgy, hogy a csípőízület megfelelő terhelési eloszlás alá kerüljön. Egy babakorú gyermek combhossza nem tud elegendő (abdukciót), terpesztési képességet biztosítani, ahhoz, hogy biztonságos módon lovagoltatható legyen.

A cikkből pontosan nem derül ki, hogy hány éves vagy hónapos babáknak készült ez a program, hiszen szó van hat hónapos babákról is, de arról is, hogy mindehhez stabilan kell ülniük.

Az ülőhelyzetben történő lovagoltatás során meg kell különböztetni a nem mozgó és mozgó alátámasztási felületen megnyilvánuló erőhatásokat is. Lehet, hogy egy babakorú gyermek az otthoni környezetében rendelkezik stabil üléssel. Azonban ha elkezdjük ülőfelületét mozgatni (gyakori, hogy játékból a nagyobb testvér dömperben tologatja a kisebbet) az könnyen eséshez vezet, vagy legalábbis egyensúlyvesztéssel jár. Alaptétel, hogy a mobil alátámasztási felületen történő mozgás nagyobb kihívást jelent a poszturális kontroll tekintetében. Ha terapeuta dolgozik egy pácienssel, állandó mérlegelési szempont a medencén áttevődő mozgásimpulzusok mértéke annak érdekében, hogy megfelelő egyensúlyválaszokat kapjunk és elkerüljük a tömbös, kontrollálatlan, illetve a vongálódásra, sérülésre hajlamosító visszacsapódásos jelenségeket. A cikkben nem találtunk erre vonatkozó intelmeket és mint, információhiány nagyon félrevezető lehet.

Az sem érthető számunkra, hogy **egy tízéves sérült gyermeknek** miért ajánlja a babalovaglást? Sajnos ez azt feltételezi, hogy a szerző eddig még nem hallott a lovasterápiáról.

Egy babakorú gyermeknek, csecsemőnek egy órányi lovaglás nagyon sok. A ló mozgása intenzív és komplex hatásokkal bombázza a rajta ülőt. Ez az oka annak, hogy egy lovasterápiás foglalkozás maximum 30 perces, de kisebb gyermekeknél vagy súlyosan sérült résztvevőknél lehet mindössze tíz perces is.

„Csak nagy lovak alkalmasak a fejlesztésre.”

Felmerül még egy kérdés: mi történik a babák csípőjével és gerincével egy ilyen hosszú „kezelés” alatt a nagy lovakon? A csecsemők, kisgyermekek relatíve nagy fejének egyensúlyozása nagy terhet ró a nyak és a gerinc izmaira, szalagjaira (Susanne von Dietze és Isabelle von Neumann-Cosel: Így kíméld a hátad, lovas, 45. oldal) Ha egy gyermek, és egy felnőtt megy egymás mellett, a gyermek járásának frekvenciája magasabb, mint a felnőtté. Ezért van az, hogy kisebbeknek kisebb (esetleg póni) lovat, természetesebbeknek nagyobb lovat választunk a terápiában.

Szeretnénk kiemelni azt, hogy az ilyen jellegű írások azért lehetnek károsak, mert - bár a jóindulat vezérli a szerzőt-, a tanácstalan szülőket félrevezetheti, tévesen informálhatja: ugyanis az interneten fellelhető, hippoterápiával kapcsolatos cikkek ollózott tartalmát egy olyan téma mellé csatolja, amely nem állja meg a helyét, **ezáltal nemcsak szakmaiatlan, hanem veszélyes is lehet.**

A cikk így zárul: *„A babalovagoltatás természetes felelősségteljes feladat, szakértelem nélkül képzetlen lóval semmiképp ne kíséreljük meg a TERÁPIÁT!”* Ez a mondat rendben is lenne, a szerző rátapintott a lényegre, **de hol is van az a bizonyos szakértelem???**

A lovasterápiáról, annak egyes ágairól részletes szakmai információkat találhatnak az érdeklődők a www.lovasterapia.hu oldalon

Fót, 2020. január 20.

A Magyar Lovasterápia Szövetség Alapítvány Elnöksége és Oktatási Bizottsága névében:

Bozori Gabriella

gyógypedagógus-lovasterapeuta

az MLTSZ ügyvezető alelnöke